

एते शालकः प्रोक्ताः प्रमोदा दे च वै शिवाः ।
 आनन्दाश्च सुखाश्चैव ज्ञेयकाश्च नरैः सह । वशीयमा-
 चारयुता देवास्तैश्च विभुताः । आरोग्या वक्षिणश्चैव
 सर्वे मरणवर्जिताः । अथसर्पिणी न तेजसि तथैवोत्
 सर्पिणी पुनः । न तस्मासि युगावस्था चतुर्गुणता
 क्वचित् । ज्ञेतायुगसमः शाकस्तथा तत्र प्रवर्तते । शाक
 क्षीपादिषु श्रेयं पश्यन्तं तु सर्वशः । देशस्य तु विचा-
 रेण काशः स्नाभाविकः कृतः । न तेषु सङ्करः क-
 चित् वशीयनकतः क्वचित् । धर्मस्य चाव्यभोचारादेका-
 न्तसुखिनो जनाः । न तेषु माया बोधो वा दैर्घ्याद्यया
 भयं कृतः । विपर्ययो न तेष्वस्ति तद्दे स्नाभाविकं
 कृतम् । काशो नैव च तेजसि न दण्डो न च दा-
 शिडकः । अथमेव च धर्मशास्त्रे रक्षति परस्परम् ।
 शाकसुक्रिका स्त्री शाकेषु मध्ये सुक्रिका । चिन्तायां
 राजनि ।

शाकट न० शकटाव हितम् अणु । शकटचन्द्रविभुगादौ
 शकटयोद्धरि च मेदि । शकेशातके इत्ये राजनि ।
 शकटके च पु० राजनि ।

शाकटायन पु० व्याकरणकारके सुनिर्भेदे "रन्ध्रचन्द्रः काय
 ज्ञानप्रापिषको शाकटायनः । पाणिन्यमरजनेन्द्राः ज-
 यत्यटादिशाब्दिकाः" कश्चिद्व्यहसः ।

शाकटिक पु० शकटेन चरति टक् । शकटेन गन्तरि ।
 शाकटीन पु० शकटः परिमाणमत्र अणु । विंशतिद्वया-
 परिमाणे हेमच० । [शाकटकादयोऽप्यत्र ।

शाकतरु पु० शाकाख्यः तरुः । (विष्णु) मन्त्रे शब्दच० ।

शाकपत्र पु० शाकस्यैव पत्रमत्र । विष्णु इत्ये राजनि ।

शाकवालेय पु० वल्ले हितम् टक् शाकप्रधानो वालेयः ।
 ब्रह्मयष्टिकायाम् शब्दच० । [क । तत्रैव लिङ्ग ।

शाकविल्व पु० शाकोऽपि विल्व इव । वासीको कटांलाचै
 शाकम्भरी स्त्री शाकेर्विभक्ति भू-अणु मम् च । "भरिज्यानि
 सुराः शाकेराहटेः शाकधारकैः । शाकम्भरीति
 विख्यातिं तदा वाखाय्यहं भुवि" देवीमा० निरुक्ता-
 याम् इडगायाम् । शैवशास्त्रगतशाकम्भरनगर्वा न० तत्र
 भवं क्व । शाकम्भरीय लक्षणभेदे न० "शाकम्भरीयं कथितं
 गङ्गाख्यं रोमकं तथा । गङ्गाख्यं बहुवातघ्नमनुष्णं
 भेदि पित्तघ्नम् । तीक्ष्णं व्यग्रमिव सुहृद्भासिग्रन्दि
 कटुपाकि च" भावप्र० ।

शाकयोग्य पु० शाके तद्गुणचै बोध्यः । धर्म्याके राजनि ।

शाकराज पु० शाकेन राजते अणु, शाकानां वा राजा
 टक् वना० । शाकस्य शाके राजनि० ।

शाकल पु० न० व० शकलेन अविद्या प्रोक्तमधीयते अणु ।
 शकलविप्रोक्तकस्यादिपन्थाधेतुषु । तेषां संकोऽङ्को
 बोधो वा पुनरणु वुनु वा । शाकल शाकलक वा ।
 शतसमूहे शतद्वे । शतद्वौ च पु० । अङ्कः परस्परं
 सम्बन्धः" हि० को० ।

शाकलिक लि० शकलछेदं टक् काल्या० वार्त्ति० । शकल-
 सम्बन्धनि पक्षे अणु शाकल तत्रायं । [शाके लिङ्ग ।
 शाकवीर पु० शाकेषु वीरैः वीर्योपायकत्वात् । शालू-
 शाकशाकट न० शाकस्य ज्ञेयं शाकटम् । शाकजले ।
 शाकटिनम् शाकशाकटिन आचार्ये हेमच० ।

शाकश्रेष्ठ पु० शाकेषु श्रेष्ठः । शालूकशाके शब्दर० । रजी-
 वत्त्वां श्वासीको स्त्री हेमच० । [सुप्ते राजनि० ।

शाकाङ्ग न० शाकस्य तद्गुणसाङ्गसम्बन्धि । परिचये शोकी-
 शाकास्त्र न० शाकमेवास्त्रम् । इत्याख्ये राजनि० ।

शाकास्त्रभेदन न० शाकस्यैव अस्त्रं भिनक्ति भिद-अणु ।
 शुकं (शुकोपायक) राजनि० । [इत्ये राजनि० ।

शाकालाशु स्त्री शाकप्रधानावाशुः । अशानुभेदे राजावाशु
 शाकाष्टका स्त्री शाकेन कर्त्तव्या अष्टका । गोवकाशुन-
 कणाटस्याम् अष्टकायन्दे ५१६ पु० दशमम् ।

शाकिनी स्त्री शुकमन्त्रस्याः उत्पद्यत्वेन रनि । शाकभ-
 नयोन्मार्गं मूत्रो मृदुवाटिकायाम् श्देवीसङ्घरीभेदे च ।
 "शाकिनी योनिनी चैव सङ्घरी शाकिनी तथा । दिव्य
 पूज्या इमा देव्यः सुविज्ञिफरदायिकाः" काल्या० कल्प० ।
 कण्ठदेशस्ये विष्णुहास्ये चक्रे स्थितायां श्देवीसङ्घरी च
 "विष्णुहास्ये महाचक्रे षोडशसरसंयुते । सदाशिवं
 शाकिनीं च विन्यसेत् पूर्ववत्ततः" तन्त्रशा० ।

शाकुण पु० शक-वा० अणु । परतायके शब्दमा० ।

शाकुन पु० शकुनं शुभाशुभफलकं निमित्तमधिकृत्य ज्ञतो
 पन्थः अणु । शकुनज्ञानसाधने पन्थे (काकचरित) ।
 "शुभाशुभज्ञानविनिर्णयाद्यौ हेतुर्नृणां यः शकुनः स
 चक्रे । गतिस्तराजोकनभावचेष्टां संकीर्त्तयामोद्दि-
 यदादिकानाम् । कोकोऽनुना शकुनसंज्ञकेन ज्ञानेन
 विज्ञातसमस्तकर्मणा । नापायभूषे पतति प्रसर्पतु शास्त्रं
 हि दिव्या दगतीन्द्रियेषु" वसन्ताजः ।

शाकुनिक पु० शकुनेन पक्षिपदादिना जीवति टक् ।
 पक्षिपदातके अमरः ।